

Kommunikationsplan för digital assistent för journalföring – fas 3 utveckla och testa lösning, inklusive pilot inför upphandling

Klinisk ledning fattade under 2025 beslut om att vårddokumentation ska ske i realtid i möjligaste mån. Realtidsdokumentation bidrar till en säkrare vård eftersom informationen i patientjournalen blir snabbare tillgänglig för alla som behöver ta del av den. I ett försök att underlätta realtidsdokumentationen ska journalföring med hjälp av en digital assistent (ambient scribe) testas vid ett 30-tal enheter under året inom samtliga hälso- och sjukvårdsförvaltningar. Resultatet kommer ligga till grund för upphandling och beslut om breddinförande. Det är en utvärderings- och lärandefas, inte ett breddinförande.

Syftet med kommunikationen är att

- skapa förståelse för varför VGR testar nya arbetsätt med en digital assistent för journalföring och hur det hänger ihop med målet om journalföring i realtid och stärkt patientsäkerhet
- förbereda verksamheter och medarbetare i de verksamheter där digital assistent testas så att införandet upplevs som begripligt, hanterbart och meningsfullt
- skapa förståelse för hur digital assistent för journalföring fungerar i olika verksamheter
- tydliggöra hur juridik, informationssäkerhet och etik hanteras
- samla in erfarenheter kring funktionalitet, användarvänlighet, arbetsmiljö och patientsäkerhet
- skapa ett väl underbyggt underlag för att fatta beslut om eventuellt breddinförande i VGR
- få ett väl underbyggt underlag för kravställning inför upphandling enligt LOU

Projektet följer processen från idé till breddinförande som nu går in i en fas där arbetsättet med digital assistent för journalföring ska realiseras, enligt verkställighetsbeslut från hälso- och sjukvårdsutvecklingsdirektören.

Tidplan

- Piloter startar successivt från slutet av april till hösten 2026.
- Kommunikationsarbetet behöver komma i gång snarast
- Maj: Arbetet kommer att presenteras i VGR:s monter på Vitalis tillsammans med taligenkänning och mätvärdesappen, som erbjuder olika sätt att realtidsdokumentera.
- Arbeta med att utvärdera och följa upp pågår löpande
Förutsatt att projektet går vidare:
- Kravinsamling startar inför upphandling hösten 2026
- Upphandling under slutet av 2026
- Beslut om breddinförande sannolikt 2027

Målgrupper och kommunikationsmål

Kommunikationen ska bidra till att utvärderingsfasen kan genomföras enligt plan och ge ett bra underlag för beslut om eventuellt breddinförande samt, förutsatt beslut, kravställning och upphandling.

Aktiviteter gentemot olika målgrupper beskrivs i kommunikationsplanen sist i dokumentet.

Chefer och medarbetare på de enheter som medverkar i piloter och testar digital assistent för journalföring, behöver

- Förstå varför piloterna ska genomföras
- Acceptera uppdraget som pilot och känna till vad som behöver göras inför starten och under genomförandet
- Genomföra nödvändig utbildning (gäller journalförande medarbetare)
- Ta ansvar för att återkoppla erfarenheter och lärdomar på ett strukturerat sätt
- Veta vart de kan vända sig vid behov av stöd och support
- Bidra till att patienter förstår varför det nya sättet att journalföra testas och känner sig trygga med att det sker på ett patientsäkert sätt
- Bidra till att patienter vet att de kan bli tillfrågade att medverka och har rätt att tacka nej
- Löpande få information om vad som händer i projektet och ta del av andras lärdomar och erfarenheter

Chefer på berörda enheter behöver utöver ovan dessutom

- Utse medarbetare som ska delta i piloten
- Förankra syfte och upplägg med medarbetarna i samverkan med delprojektledare
- Ansvara för medarbetarnas arbetsmiljö under det lokala införandet - att tid avsätts för utbildning och uppföljning som bidrar till projektets mål

Patienter vid berörda enheter behöver

- veta att ett nytt sätt att journalföra testas och att de kan bli tillfrågade om att medverka
- känna sig trygga med att arbetssättet är patientsäkert och att ingen information bevaras över tid utanför journalen
- känna till att de har rätt att tacka nej

Invånare/media behöver

- få information om vad det innebär att digital assistent för journalföring testas, att det är patientsäkert, och vad syftet med piloterna är:
  - att testa lösningen för att få ett underbyggt underlag inför beslut om breddinförande
  - underlag för kravställning inför upphandling
- det är ett begränsat antal patienter vid berörda enheter som påverkas under pilotfasen
- patienter får själv välja om de ska medverka till att digital assistent för journalföring testas
- veta vart de kan vända sig för att läsa mer

Målgrupper som deltar aktivt i arbetet

- Projektgrupp
- Styrgrupp för projektet
- Regionala stödfunktioner (HR, säkerhet & miljö, juridik?)
- Tekniska stödfunktioner?
- Delprojektledare – som viktig brygga mellan förvaltning och projekt
- Leverantör av digital assistent för journalföring med ambient scribe-teknik
- Fackliga företrädare – med fokus på arbetsmiljö, riskbedömningar, uppföljning och reella påverkansmöjligheter

Målgrupper som behöver löpande information om hur det går

- Koncernledning hälso- och sjukvård

Budskap

Huvudbudskap

- Journalföring i realtid är en förutsättning för säker, sammanhållen vård och bättre patientdelaktighet.
- VGR testar digital assistent för journalföring i syfte att underlätta realtidsdokumentation, minska administration och frigöra tid – med bibehållen eller förbättrad patientsäkerhet.
- VGR utvärderar det nya arbetssättet genom piloter på ett 30-tal enheter för att lära, förbättra och samla erfarenheter inför beslut om ett eventuellt breddinförande.
- Förutsatt beslut om breddinförande kan utvärderingen användas för kravställning inför upphandling av digital assistent.

Delbudskap gentemot medarbetare

- Vi utvärderar arbetssättet med en digital assistent som fångar in det som sägs under vårdmötet, transkriberar samtalet och sammanfattar ett utkast till journalanteckning. Det systemstöd som används är inte upphandlat och kan komma att bli ett annat framöver.
- Sammanfattningen granskas, justeras och godkänns av journalförande medarbetare som också ser till att den förs in i journalen.
- Medarbetare vid enheter som deltar i utvärderingen får utbildning och möjlighet att testa digital assistent i olika situationer.
- Pilotfasen är till för utvärdering och lärande. Deltagarna förväntas återkoppla både sådant som fungerar och inte fungerar i vårdssituationen. Även patienters upplevelse kommer att fångas upp.
- Underlaget blir viktigt både inför beslut om breddinförande och i arbetet med kravställning inför upphandling (förutsatt att utvärderingen faller väl ut och beslut om breddinförande fattas).
- Projektet följer gällande lagar, regelverk och etiska riktlinjer för medicinteknik, informations säkerhet och AI.

Delbudskap gentemot patienter

- Vi provar och utvärderar ett nytt sätt att skriva journal med hjälp av en digital assistent. Det innebär att du kan bli tillfrågad om att medverka. Du väljer själv om du vill tacka ja eller nej till att digital assistent används.
- Det nya arbetssätt går till så att allt som sägs vid besöket fångas upp av en mikrofon och ett sammanfattat förslag till journalanteckning skapas. Vårdpersonalen kontrollerar, kompletterar och godkänner anteckningen innan den förs över och sparas i din journal. Det är alltid vårdpersonalen som är ansvarig för att korrekt information förs in i din journal.
- Fördelen med arbetssättet är att journalinformationen blir tillgänglig i direkt anslutning till vårdbesöket, både för dig via 1177 och för annan vårdpersonal som medverkar i din vård.
- Informationen lagras som text i det digitala verktyget under några dagar, för att kunna granskas och föras in i journalen. Därefter raderas utkastet.

Kommunikationsutmaningar/risker

- Förväntanshantering
  - Det är en pilot för att samla underlag till kravställning och upphandling och inte ett beslut om breddinförande
  - Det kommer att ta tid från enheter som medverkar som piloter, men den stora nyttan inte kan räknas hem förrän vid breddinförandet
- Rädsla och oro kring AI kopplat till informations- och patientsäkerhet
- Att vara tydlig kring risker att vara vaksam på utan att underminera tilliten till projektet
- Att skapa förståelse kring det egna ansvaret och systemets begränsningar (ex. kring icke verbal kommunikation)
- Projektets del i helheten kring ex. realtidsdokumentation som kan ske på många olika sätt.
- Att bygga in arbetsmiljö och samverkan med facken som en del i kärnkommunikationen och inte i något som sker vid sidan av
- Uthållighet i kommunikationen över tid, för att belysa vad som händer och hitta konkreta exempel på måluppfyllelse (ex. frigjord tid)
- Att patienterna får tillräcklig information för att känna sig trygga i att medverka men också att förmedla att det är ok att säga nej

Talespersoner

Vem är ansvarig för förändringen/kan sakfrågan och är talesperson om media har frågor?

Karin Looström Muth, beroende på frågeställning kan informationsägare (Susanne Gustavsson), projektägare (Karin Jacobsson) eller projektledare (Victoria Mohlén) vara aktuella.

Kontaktpersoner

Projektledare: Victoria Mohlén

Kommunikatör: Regina Lindell